

ADR mag.

Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης διαφορών

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΒΕΑ)
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION – ADR)

ΑΝΟΙΞΗ 2015
ΤΕΥΧΟΣ 4

**Πρότυπο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο
του ΕΒΕΑ για τη Διαιτησία**

Κωνσταντίνος Μίχαλος

Το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΕΒΕΑ
και του Κέντρου Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν

«Κάθε διαφορά που τυχόν θα προκύψει από την παρούσα σύμβαση και θα αναφέρεται στην εγκυρότητα, την ερμηνεία ή σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, θα επιλύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 31/9.01.1979 (ΦΕΚ 9Α /22.01.1979) περί συστάσεως από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών μονίμου διαιτησίας για την επίλυση των εμπορικών διαφορών».

Ρήτρα Διαιτησίας

«Κάθε διαφορά που σχετίζεται με την παρούσα σύμβαση, σε περίπτωση, δε, που τα μέρη αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία, παραπέμπεται προς επίλυση μέσω διαμεσολάβησης στο Κέντρο Διαμεσολάβησης που λειτουργεί στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, σύμφωνα με τον Κανονισμό του».

Ρήτρα Διαμεσολάβησης

Αγαπητοί φίλοι,

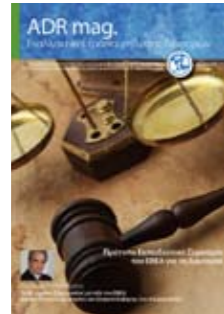
Σε αυτό το νέο τεύχος έχουμε τη χαρά να παρουσιάσουμε μία ακόμη επιτυχημένη πρωτοβουλία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών με επίκεντρο τις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών. Αναφέρομαι στην υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας με το Κέντρο Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν, το οποίο έρχεται σε συνέχεια ανάλογων προσπαθειών του ΕΒΕΑ, όπως το Μνημόνιο Συνεργασίας με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Βουλγαρίας, αλλά και άλλων που θα ακολουθήσουν.

Πλην όμως, της προσπάθειας δημιουργίας διεθνών δεσμών, η εντός συνόρων προώθηση και διεύρυνση της χρήσης των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών βρίσκεται στον πυρήνα των ενεργειών του ΕΒΕΑ. Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε η εκπόνηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος με τη συμμετοχή εγνωσμένου κύρους ακαδημαϊκών και θέμα τη διαιτησία, για το οποίο είμαστε ιδιαίτερος υπερήφανοι και το οποίο σας παρουσιάζουμε στις σελίδες αυτού του τεύχους.

Ακόμη, με ιδιαίτερη ικανοποίηση είδαμε να πραγματοποιείται η πρώτη συνδιαμεσολάβηση επί ελληνικού εδάφους, και δη για διαφορά οικογενειακού δικαίου, ιδιαίτερες πτυχές της οποίας μπορείτε να διαβάσετε στο παρόν τεύχος.

Εν κατακλείδι, και με αφορμή τις ανωτέρω εξελίξεις ενδιαφέροντα άρθρα τόσο για την υπεραξία της διαιτησίας, όσο και για τη σημασία και την διαχείριση των συγκρούσεων, ενός σπουδαίου κεφαλαίου για τη διαμεσολάβηση, συμπληρώνουν την έκδοση του ADRmag για την άνοιξη του 2015.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,
Κωνσταντίνος Μίχαλος

Εκδότης:
Κωνσταντίνος Μίχαλος,
Πρόεδρος ΕΒΕΑ

Επιμέλεια Έκδοσης:
Γραφείο Τύπου ΕΒΕΑ
Τμήμα Διαιτησιών ΕΒΕΑ

Συντονιστής - Σύμβουλος Έκδοσης:
Αλεξία Κ. Κουκουλλή, Δικηγόρος
Δ.Σ.Αθηνών και Κύπρου (Δ.Σ. Λευκωσίας),
LL.M. (Athens) MPhil (University of
London) IALS Arb (University of London),
Διαιτητής στο Ε.Β.Ε.Α., Διαμεσολαβήτρια,
Εκπαιδευτρια Διαμεσολαβητών

Συντακτική Ομάδα:
Βαρδαλάς Σταύρος,
Νομικός Σύμβουλος ΕΒΕΑ

Μοσχίδου Σταυρούλα, Δικηγόρος,
Διαιτητής, Διαμεσολαβήτρια,
Εκπαιδευτρια Διαμεσολαβητών

Παναγόπουλος Χρήστος, Προϊστάμενος
του Τμήματος Διαιτησιών του ΕΒΕΑ,
Οικονομολόγος, Πολιτικός Επιστήμων

Σταυριανάκης Βασίλειος,
Δικηγόρος, Διαμεσολαβητής

Βλασσέρου Κυριακή,
Νομικός, Τμήμα Διαιτησιών ΕΒΕΑ

Μέριανου Εύη, Δικηγόρος
LL.B. (University of Athens), LL.M. (Univer-
sity of Maastricht), Συνεργάτις του Δικ.
Γραφείου «Κουκουλλής και Συνεργάτες».

Σχεδιασμός Έκδοσης:
Ξένια Ροδοθεάτου

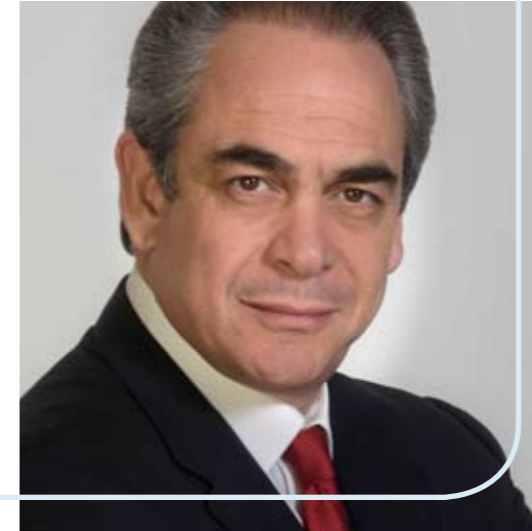
Συντονισμός Έκδοσης:
Μάκης Παλαγεωργίου

Εκτύπωση:
Λυχνία

Επιμέλεια Έκδοσης:
Excess

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Σελ.: 3 Χαιρετισμός Προέδρου ΕΒΕΑ
- Σελ.: 5 Κωνσταντίνος Μίχαλος
«Το Μνημόνιο Συνεργασίας
μεταξύ του ΕΒΕΑ και του Κέντρου Διαιτησίας
και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν»
- Σελ.: 10 Σεμινάριο «Πρότυπο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο
του ΕΒΕΑ για τη Διαιτησία»
- Σελ.: 12 Βασίλης Σταυριανάκης
«Συγκρούσεις
βγαίνει κάτι καλό από αυτές;»
- Σελ.: 14 Χρήστος Παναγόπουλος
«Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της διαιτησίας
και της διαμεσολάβησης στο Ε.Β.Ε.Α.»
- Σελ.: 16 Εύη Μέριανου
«Και οι επιχειρηματίες έχουν
προσωπική ζωή...»
- Σελ.: 19 Σεμινάριο ενδοεταιρικής
διαμεσολάβησης

Κωνσταντίνος Μίχαλος

Το Μνημόνιο Συνεργασίας
μεταξύ του ΕΒΕΑ και του
Κέντρου Διαιτησίας
και Διαμεσολάβησης
του Αζερμπαϊτζάν

Ο Πρόεδρος του ΕΒΕΑ κ. **Κωνσταντίνος Μίχαλος** παραχωρεί συνέντευξη στην **Εύη Μέριανου**, Δικηγόρο, Δ.Σ. Πειραιώς, LL.B. (University of Athens), LL.M. (University of Maastricht)

Ε: Κ. Πρόεδρε σε προηγούμενο τεύχος μας είχατε μιλήσει για το Μνημόνιο Συνεργασίας που υπεγράφη μεταξύ του ΕΒΕΑ και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Βουλγαρίας. Σε συνέχεια αυτών των διεθνών πρωτοβουλιών του ΕΒΕΑ για την προώθηση των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών και κατ'επέκταση την ενίσχυση των ελληνικών επιχειρηματικών και εμπορικών δραστηριοτήτων, υπεγράφη προσφάτως Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΕΒΕΑ και του Κέντρου Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν. Μιλήστε μας για τη συμφωνία αυτή.

Α: Όπως είχαμε προαναγγείλει σε προηγούμενο τεύχος του ADRmag, το Επιμελητήριο βρισκόταν και βρίσκεται ακόμη σε διαπραγματεύσεις με ομόλογους φορείς διεθνώς για την δημιουργία δεσμών σε διεθνές επίπεδο. Ένα εκ των αποτελεσμάτων, το οποίο είμαι στην πολύ ευχάριστη θέση να ανακοινώσω, είναι η συμφωνία με το Κέντρο Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν, με το οποίο ευελπιστούμε να επιτύχουμε μια προσοδοφόρα και μακρόχρονη συνεργασία προς όφελος των επιχειρήσεων των χωρών μας, καθώς η επίλυση των διαφορών τους με ταχύτητα, αξιοπιστία, ασφάλεια και

το χαμηλότερο δυνατόν κόστος, ιδιαιτέρως όταν πρόκειται για διακρατικές διαφορές, μπορεί να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο για την ανάπτυξη και την ευημερία τους σε καιρούς έντονης πίεσης για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική την εν λόγω συμφωνία καθώς οι αριθμοί της οικονομίας του Αζερμπαϊτζάν είναι εντυπωσιακοί και η θέση της χώρας κομβική για επενδύσεις στην ενέργεια και τις μεταφορές. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας του Αζερμπαϊτζάν, από το 2005 ως σήμερα είναι από τους υψηλότερους παγκοσμίως, ενώ οι διμερείς σχέσεις Ελλάδος και Αζερμπαϊτζάν είναι άριστες. Σ' αυτό βεβαίως έχουν συμβάλει

“ Πρωταρχικός στόχος του ΕΒΕΑ και του Κέντρου Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν είναι η προώθηση του θεσμού της διαιτησίας, της διαμεσολάβησης και των λοιπών εναλλακτικών μεθόδων. ”

οι προεδρικές και υπουργικές επισκέψεις στις δύο χώρες, και δε θα μπορούσαμε να παραλείψουμε το γεγονός πως τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί στο ΕΒΕΑ, συναντήσεις υπευθύνων των δύο χωρών, επιχειρηματικά συνέδρια και ενημερωτικές ημερίδες. Συνεπώς, ένα τέτοιο Μνημόνιο συνεργασίας, το οποίο έχει ήδη αποσταλεί και υπογραφεί από τους Προέδρους του Ε.Β.Ε.Α. και του Κέντρου Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν, δε θα μπορούσε παρά να αποτελέσει φυσικό επακόλουθο και επισφράγιση της σχέσης των δύο χωρών και του Επιμελητηρίου μας με τους δημόσιους φορείς του Αζερμπαϊτζάν.

Ε: Θα θέλατε να μας πείτε δυο λόγια για το Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας του Αζερμπαϊτζάν;

Το Κέντρο Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν και οι υπηρεσίες που προσφέρει το καθιστούν πρότυπο με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές, αποτελεί Δημόσιο Φορέα που έχει ιδρυθεί και υφίσταται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης του Αζερμπαϊτζάν και συνεργάζεται με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο στο Μπακού.

Τα τελευταία χρόνια έχει συνάψει και υπογράψει Πρωτόκολλα συνεργασίας με το Γερμανικό Ινστιτούτο Διαιτησίας, το Κέντρο Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας του Καΐρου, το Δικαστήριο της Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας της Ρουμανίας, το Κέντρο Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας της Αυστραλίας, το Διεθνές

Συμφωνήσαμε την ανταλλαγή επισκέψεων και προσκλήσεων, τη διοργάνωση σεμιναρίων και άλλων εκπαιδευτικών προσπαθειών σε ζητήματα διεθνούς διαιτησίας και εν γένει των λοιπών μεθόδων επίλυσης διαφορών, καθώς και την παροχή πληροφοριών για την αρτιότερη διοργάνωσή τους, και την ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα ADR και εθνικής νομοθεσίας.

Κέντρο Διαιτησίας του Ομοσπονδιακού Οικονομικού Επιμελητηρίου της Αυστρίας, το Επιμελητήριο της Εθνικής και Διεθνούς Διαιτησίας του Μιλάνου, το Εθνικό και Διεθνές Δικαστήριο Διαιτησίας της Βενετίας, το Δικαστήριο της Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας του Ουκρανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, το Κέντρο Διεθνούς Διαιτησίας του Χονγκ Κονγκ, το Περιφερειακό Κέντρο Διαιτησίας της Κουάλα Λουμπουρ και το Κέντρο Διεθνούς Διαιτησίας του Ντουμπάι.

Πρόκειται, εμφανώς, για έναν φορέα ο οποίος είναι ιδιαίτερα δραστήριος στον τομέα της Διαιτησίας και των λοιπών μεθόδων επίλυσης διαφορών, προωθώντας και ενισχύοντας τες τόσο εντός, όσο και εκτός, συνόρων. Εντοπίζοντας κοινούς στόχους και φιλοδοξίες και εκμεταλλευόμενοι τις προηγούμενες επαφές του Επιμελητηρίου μας με τις αρχές του Αζερμπαϊτζάν επιδίωξαμε και πέτυχαμε την υπογραφή του εν λόγω Μνημονίου Συνεργασίας.

Ε: Ποιες είναι οι ειδικότερες πτυχές του Μνημονίου Συνεργασίας με το Κέντρο Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν;

Όπως είναι γνωστό στο ΕΒΕΑ λειτουργούν τόσο το Τμήμα Διαιτησιών, όσο και το Κέντρο Διαμεσολάβησης με πολύ ενεργή παρουσία στον τομέα των Εναλλακτικών μεθόδων Επίλυσης Διαφορών με σεμινάρια, εκπαιδευτικές ημερίδες, workshops και συνέδρια αλλά και παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους όλη την τεχνογνωσία και το πλαίσιο για την άρτια διεξαγωγή διαιτησιών ή διαμεσολαβήσεων που λαμβάνουν χώρα στις εγκαταστάσεις του. Η γνώση και εμπειρία μας, καθώς και η αφοσίωσή μας σε αυ-

τόν τον τομέα μας οδηγεί για ακόμη μία φορά στο να αναγνωρίσουμε τη σημασία του για τη σταθερότητα και την ασφάλεια των συναλλαγών, την οποία μπορεί να προσδώσει η ομαλή και ταχεία επίλυση των διαφορών.

Πρωταρχικός στόχος του ΕΒΕΑ και του Κέντρου Διαιτησίας και Διαμεσολάβησης του Αζερμπαϊτζάν είναι η προώθηση του θεσμού της διαιτησίας, της διαμεσολάβησης και των λοιπών εναλλακτικών μεθόδων. Για να το επιτύχουμε αυτό συμφωνήσαμε την ανταλλαγή επισκέψεων και προσκλήσεων, τη διοργάνωση

σεμιναρίων και άλλων εκπαιδευτικών προσπαθειών σε ζητήματα διεθνούς διαιτησίας και εν γένει των λοιπών μεθόδων επίλυσης διαφορών, καθώς και την παροχή πληροφοριών για την αρτιότερη διοργάνωσή τους, και την ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα ADR και εθνικής νομοθεσίας. Η κοινή μας προσπάθεια περιλαμβάνει ακόμη την αρωγή σε θέματα επιλογής των κατάλληλων επαγγελματιών, του ορισμού διαιτητών, διαμεσολαβητών και εμπειρογνομόνων αλλά και την παροχή εγκαταστάσεων και λοιπών υπηρεσιών υποστήριξης.

Ε: Αναφέρατε προηγουμένως ότι το Αζερμπαϊτζάν είναι μία ταχύτατα αναπτυσσόμενη οικονομία. Ποιοι παράγοντες όμως θεωρείτε ότι είναι εκείνοι που μπορούν να συμβάλλουν στη δημιουργία επικερδών δεσμών μεταξύ των επιχειρήσεων των δύο χωρών;

Η γεωπολιτική θέση του Αζερμπαϊτζάν μεταξύ Ευρώπης και Ασίας σε συνδυασμό με την ενεργειακή του πολιτική είναι σε θέση να δημιουργήσουν νέες και επωφελείς επιχειρηματικές ευκαιρίες ευνοώντας τις εμπορικές σχέσεις και τις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των Ελλήνων και Αζέρων επιχειρηματιών.

Η γεωπολιτική θέση του Αζερμπαϊτζάν μεταξύ Ευρώπης και Ασίας σε συνδυασμό με την ενεργειακή του πολιτική είναι σε θέση να δημιουργήσουν νέες και επωφελείς επιχειρηματικές ευκαιρίες ευνοώντας τις εμπορικές σχέσεις και τις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των Ελλήνων και Αζέρων επιχειρηματιών. Πέραν όμως από ενεργειακός κόμβος, τόσο όσον αφορά το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο μέσω των αγωγών που θα διέλθουν του εδάφους του, όσο και το ηλεκτρικό ρεύμα μέσω του δικτύου οπτικών ινών στο πλαίσιο του ευρω-ασιατικού προγράμματος TASIM που η αζερική κυβέρνηση προωθεί (Project Trans-Eurasian Information Super Highway) και θα ενώνει τη Δυτική Ευρώπη με την Ανατολική Ασία, το Αζερμπαϊτζάν θα φιλοξενήσει και τις νέες σιδηροδρομικές γραμμές που αναμένεται να κατασκευαστούν για να ενώσουν τις χώρες της Ασίας, και δη την Κίνα, με την Ευρώπη, ενισχύοντας σημαντικά το διηπειρωτικό εμπόριο.

Ο Πρόεδρος του Αζερμπαϊτζάν Ιλχάμ Αλίγιεφ.

Οι ως άνω επενδύσεις και η ανοιχτή αγορά του Αζερμπαϊτζάν αποτελούν τον ιδανικό καμβά επάνω στον οποίο μπορούν να δομηθούν οι σχέσεις με τη χώρα μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Αζερμπαϊτζάν οι αλλοδαποί επενδυτές έχουν το δικαίωμα να εισάγουν, χωρίς άδεια, αγαθά που χρησιμοποιούν στην επιχείρησή τους, έχοντας μόνο την υποχρέωση να έχουν κατατεθειμένο ως αποθεματικό το 15-25% του λειτουργικού τους κεφαλαίου.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να λειτουργήσουν ευεργετικά για την ελληνική οικονομία και να δώσουν ώθηση σε νέες επενδύσεις, ιδιαίτερες σε συνεργασία με μια χώρα όπως το Αζερμπαϊτζάν για τους λόγους που αναφέρθηκαν, μέσω της δημιουργίας του ασφαλούς πλαισίου που δύνανται να δημιουργήσουν για τις συναλλαγές, και δη τις διασυνοριακές, οι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης διαφορών.

“ Η γεωπολιτική θέση του Αζερμπαϊτζάν μεταξύ Ευρώπης και Ασίας σε συνδυασμό με την ενεργειακή του πολιτική είναι σε θέση να δημιουργήσουν νέες και επωφελείς επιχειρηματικές ευκαιρίες ευνοώντας τις εμπορικές σχέσεις και τις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των Ελλήνων και Αζέρων επιχειρηματιών. ”

150.000 Επιχειρήσεις σας χρειάζονται!

17/6-2/7/2015

Πρότυπο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο του ΕΒΕΑ για τη Διαιτησία

- **ΚΠολΔ** περί «Διαιτησίας»
- **Ν. 2735/1999** περί «Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας»
- **Π.Δ. 31/1979** περί «Συστάσεως παρά τω Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητηρίω Αθηνών μονίμου διαιτησίας προς επίλυση εμπορικών διαφορών»

Χαιρετισμός - Εισήγηση: κ. **Κωνσταντίνος Μίχαλος**, Πρόεδρος Κ.Ε.Ε.Ε. & Ε.Β.Ε.Α., Αναπληρωτής Πρόεδρος των Ευρωπαϊκών Επιμελητηρίων & Πρόεδρος της Ένωσης Βαλκανικών Επιμελητηρίων

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

- κ. **Φίλιππος Μανώλαρος**, Πρόεδρος Εφετών Αθηνών
- κ. **Χαρούλα Απαλαγάκη**, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΑΠΘ
- κ. **Κωνσταντίνος Καλαβρός**, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΔΠΘ
- κ. **Λία Αθανασίου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ
- κ. **Δημήτρης Τσικρικάς**, Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ
- κ. **Μαρία Γαβουνέλη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ
- κ. **Ιωάννης Δρυλλεράκης**, Δικηγόρος Managing Senior Partner της Δικηγορικής Εταιρίας «Δρυλλεράκης και Συνεργάτες»
- κ. **Σταύρος Βαρδαλάς**, Νομικός Σύμβουλος ΕΒΕΑ
- κ. **Ιωάννης Δαμηλάκης**, Δικηγόρος, Senior Partner της Δικηγορικής Εταιρίας «Δρυλλεράκης και Συνεργάτες»
- κ. **Νίκος Βαρδαλάς**, Δικηγόρος
- κ. **Αλεξία Κουκκουλλή**, Δικηγόρος «Δικηγορικό Γραφείο Κωνσταντίνος Ν. Κουκκουλλής & Συνεργάτες»
- κ. **Σταυρούλα Μοσχίδου**, Δικηγόρος
- κ. **Μαρία Τσιλιάκου**, Δικηγόρος

Η επιστημονική επιμέλεια και η εκπαιδευτική εποπτεία του Σεμιναρίου ανήκει στην κ. **Αλεξία Κουκκουλλή** (Γενική Γραμματέα του Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.) με την πολύτιμη συνδρομή των κ.κ. **Σταύρου Βαρδαλά** (Ταμία του Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.), κ. **Ιωάννη Δαμηλάκη** (Μέλος του Δ.Σ. του Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.) και κ. **Σταυρούλας Μοσχίδου** (Μέλος του Δ.Σ. του Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.).

Ακαδημίας 7, 106 71 Αθήνα
Τηλ.: 210 3328310, 210 3382311
Fax: 210 3624341
www.acci.gr

Το Σεμινάριο συνδιοργανώνεται με το Ινστιτούτο Διαιτησίας και Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.)

Κόστος σεμιναρίου: 1.250 €
Μέλη Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.: έκπτωση 20% ήτοι 1.000 €

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Πρότυπο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο του ΕΒΕΑ για τη Διαιτησία

Η διαιτητική επίλυση των διαφορών αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους τρόπους επίλυσης διαφορών σε ολόκληρο τον κόσμο. Στη χώρα μας, παρά το γεγονός ότι η διαιτησία προβλεπόταν στην Πολιτική Δικονομία, ήδη πριν την κωδικοποίησή της, η διαιτησία παραμένει ένας θεσμός άγνωστος στον ευρύτερο εμπορικό και επιχειρηματικό χώρο και εν γένει τους πολίτες, λόγω της δυσπιστίας και των παρερμηνειών που έχει υποστεί ανά τα χρόνια για το υψηλό της κόστος και την αξιοπιστία της.

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, στο οποίο ανετέθη δια του Π.Δ. 31/1979 και λειτουργεί έκτοτε η διαδικασία επίλυσης εμπορικών διαφορών δια Διαιτησίας, έχει εντοπίσει την έλλειψη ουσιαστικής ενημέρωσης και κατά συνέπεια την έλλειψη επαρκούς γνώσεως της λειτουργίας καθώς και των όρων και προϋποθέσεων και βασικά των πλεονεκτημάτων της Διαιτησίας στις εμπορικές και ιδιωτικές διαφορές, τόσο από τα μέλη του (αριθμεί περίπου 150.000 ενεργά μέλη μεταξύ των οποίων

περίπου 25.000 Α.Ε.), όσο και από το νομικό κόσμο. Παράλληλα, η βραδεία απονομή δικαιοσύνης έχει επισημανθεί από το Ε.Β.Ε.Α. ως ένας κομβικής σημασίας ανασταλτικός παράγοντας ανάπτυξης της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Αλεξία Κουκουλλή

Λίλα Αθανασίου

Προκειμένου να καλυφθούν οι ανωτέρω ελλείψεις, οργανώνεται από το Ε.Β.Ε.Α. **Εκπαιδευτικό Σεμινάριο διάρκειας εν συνόλω 60 ωρών**, το οποίο θα απευθύνεται τόσο σε στελέχη – εκπροσώπους εκ των μελών

του, όσο και σε Νομικούς που θα ενδιαφερθούν να ενημερωθούν ουσιαστικά και εις βάθος για τη διαδικασία και το πλαίσιο λειτουργίας που καθορίζονται δια του ανωτέρω Π.Δ. 31/1979 περί Διαιτησίας. Η επιστημονική επιμέλεια και εκπαιδευτική εποπτεία του προγράμματος έχει ανατεθεί στη δικηγόρο και έμπειρη Διαιτήτρια κ. **Αλεξία Κουκουλλή** (Γενική Γραμματέας Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.) με την πολύτιμη συνδρομή των κ.κ. **Σταύρου Βαρδαλά** (Ταμίας Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.), κ. **Ιωάννη Δαμηλάκη** (Μέλος Δ.Σ. Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.) και κ. **Σταυρούλα Μοσχίδου** (Μέλος Δ.Σ. Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.).

Η προσπάθεια αυτή θα υλοποιηθεί από εισηγητές εγνωσμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις στον τομέα της Πολιτικής Δικονομίας, και ειδικότερα της Διαιτησίας, σε ένα πρόγραμμα που θα διατρήξει χρονικά το δεύτερο μισό του Ιουνίου 2015.

Ειδικότερα, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών θα φιλοξενήσει στις εγκαταστάσεις του τον Πρόεδρο Εφετών κ. **Φίλιππο Μανώλαρο**, την κ. **Χαρίκλεια Απαλαγάκη**, Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τον κ. **Κωνσταντίνο Καλαβρό**, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου της Θράκης, τον κ. **Δημήτριο Τσικριά**, Αναπληρωτή Καθηγητή Πολιτικής Δικονομίας της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, την κ. **Λία Αθανασίου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εμπορικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, την κ. **Μαρία Γαβουνέλη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου

Ιωάννης Δαμηλάκης

Μαρία Γαβουνέλη

Νικόλαος Βαρδαλάς

Αθηνών. Επιπρόσθετα των ανωτέρω εισηγήσεων θα συντρέχουν και οι εισηγήσεις του κ. **Ιωάννη Δρυλλεράκη**, Managing Senior Partner της Δικ. Εταιρείας «Δρυλλεράκης και Συνεργάτες», το όνομα του οποίου έχει συνδεθεί άρρηκτα με το θεσμό της Διαιτησίας, του κ. **Σταύρου Βαρδαλά**, Νομικού Συμβούλου του ΕΒΕΑ και πολύπειρου διαιτητή, του αξιολογότερου δικηγόρου με εκτεταμένη εμπειρία, τόσο ως Διαιτητής, όσο και ως Επιδιαιτητής εν γένει, αλλά και εις εκ των 100 προσώπων του Καταλόγου Διαιτητών του ΕΒΕΑ, κ. **Ιωάννη Δαμηλάκη**, Senior Partner – Firm Administrator της Δικ. Εταιρείας «Δρυλλεράκης και Συνεργάτες», του κ. **Κωνσταντίνου Κουκουλλή**, Δικηγόρου του Δικηγορικού Γραφείου «Κωνσταντίνος Ν. Κουκουλλής & Συνεργάτες» με διεθνή εμπειρία στη Διαιτησία μέσω της συμμετοχής του στη Διεθνή Ένωση Ανεξάρτητων Δικηγορικών Εταιρειών Warwick Legal Network, καθώς και των διαιτητών και δικηγόρων κ. κ. **Νίκου Βαρδαλά**, **Αλεξίας Κουκουλλή**, **Σταυρούλας Μοσχίδου**, και **Μαρίας Τσιλικίου**.

Σταύρος Βαρδαλάς

Σταυρούλα Μοσχίδου

Η **θεματολογία** του Σεμιναρίου θα προσδιορισθεί από τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: α) του **ΚΠολΔ** περί «Διαιτησίας» β) του **Ν. 2735/1999** περί «Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας» γ) του **Π.Δ. 31/1979** περί «Συστάσεως παρά τω Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών μονίμου διαιτησίας προς επίλυση εμπορικών διαφορών»,

ενώ σε μία εκάστη των ημερομηνιών που ακολουθούν θα λαμβάνουν χώρα δύο δίωρες εισηγήσεις στη διάρκεια των οποίων θα αναπτύσσονται ειδικότερα κεφάλαια της ως άνω θεματολογίας.

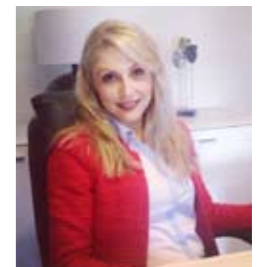
Οι **ημερομηνίες και οι ώρες** του Σεμιναρίου έχουν καθορισθεί ως κάτωθι:

Επιπλέον, το Σάββατο 27/06/2015 και ώρα 09:00 έως 19:00 και Κυριακή 28/06/2015 και ώρα 09:00 έως 19:00 θα αναλυθεί βαθύτερα η Διαιτητική Απόφαση κυρίως υπό το πρίσμα της μεθοδολογίας σύνταξης αυτής.

- **Τετάρτη 17/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Παρασκευή 19/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Δευτέρα 22/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Τρίτη 23/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Τετάρτη 24/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Πέμπτη 25/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Παρασκευή 26/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Τρίτη 30/06/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Τετάρτη 01/07/2015** και ώρα 17:00 -21:00
- **Πέμπτη 02/07/2015** και ώρα 17:00 -21:00

Η εκπαιδευτική πρωτοβουλία του ΕΒΕΑ σκοπεύει στην ευρύτερη χρήση του θεσμού της Διαιτησίας από το επιχειρηματικό και νομικό κόσμο, στην παροχή ουσιαστικής και εις βάθος γνώσης και περαιτέρω της διάδοσης του θεσμού μέσω των ρητρών διαιτησίας, ώστε να υιοθετηθεί σε ευρύτερη κλίμακα και να δοθούν λύσεις κρίσιμες και ευνοϊκές, από άποψη κόστους και χρόνου για τις επιχειρήσεις, προσφέροντας παράλληλα νέες διεξόδους και μια διαφορετική θέαση του νομικού επαγγέλματος για τους δικηγόρους, αλλά και μία διέξοδο στις επιχειρήσεις – μέλη του που ασφυκτιούν από τη βραδεία απονομή της δικαιοσύνης.

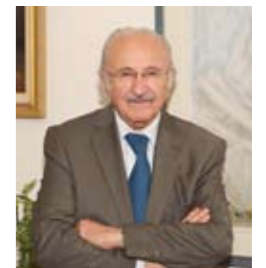
Στους συμμετέχοντες που θα παρακολουθήσουν το σύνολο των ωρών του Σεμιναρίου θα χορηγηθεί «Βεβαίωση Εξειδίκευσης».

Μαρία Τσιλικίου

Κωνσταντίνος Καλαβρός

Ιωάννης Δρυλλεράκης

Συγκρούσεις Βγαίνει κάτι καλό από αυτές;

Βασίλης Σταυριανάκης
Δικηγόρος, Διαμεσολαβητής

1. Έχουν ήδη ειπωθεί πολλά και σημαντικά στα προηγούμενα τεύχη για τον θεσμό της διαμεσολάβησης, το είδος και την λειτουργία της, την σημασία και το αποτέλεσμα της αλλά και για τον ρόλο του διαμεσολαβητή και των δικηγόρων σε αυτή.

Η διαμεσολάβηση λοιπόν αποτελεί το στάδιο στο οποίο οι διαπραγματεύσεις λαμβάνουν χώρα προκειμένου να βρεθεί μια κοινά αποδεκτή λύση στα προβλήματα των μερών. Προβλήματα λοιπόν που έχουν δημιουργηθεί και είναι απότοκα ποιου πράγματος ; **Μιας σύγκρουσης!**

Στην ιστορία του ανθρώπου πάνω στον πλανήτη μας αυτό που πάντοτε κυριαρχούσε και θα κυριαρχεί δεν είναι άλλο από τις συγκρούσεις.

Οι συγκρούσεις έχουν αποτελέσει την βάση αλλά και πηγή έμπνευσης για τις επιστήμες (αστροφυσική, χημεία, ψυχολογία, κοινωνιολογία κλπ.), την ποίηση και την πεζογραφία, την ζωγραφική, το θέατρο και τον κινηματογράφο, αλλά και για την δημιουργία θρύλων και παραδόσεων.

Η λεγόμενη θεωρία των συγκρούσεων ή καλύτερα θεωρίες των συγκρούσεων, είναι παρά μα πάρα πολλές και εξίσου ενδιαφέρουσες και σημαντικές. Εδώ θα κάνουμε μια πρώτη γνωριμία, μια σύντομη γνωριμία για να αποφύγουμε την μετάπτωση στην θεωρία του χάους...

2. Εάν θέλαμε να ορίσουμε την σύγκρουση θα λέγαμε ότι σύγκρουση είναι η αλληλεπίδραση ανάμεσα σε δύο άτομα ή ομάδες, όπου αντιλαμβάνονται ότι η άλλη πλευρά παρεμποδίζει τις προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων.

Άλλως και η προσπάθεια πέρα από αξίες και αξιώσεις αυτών με μικρή θέση, ισχύ και πόρους των οποίων οι στόχοι είναι να εξουδετερώσουν, να τραυματίσουν, ή να εξαφανίσουν τους αντιπάλους τους.

Οι ορισμοί είναι πολλοί, τόσοι πολλοί όσες και οι θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί πάνω στο θέμα.

Αλήθεια είναι ότι παραδείγματα συγκρούσεων έχουμε από την Παλαιά Διαθήκη, (Αδάμ & Εύα, Κάιν & Αβελ) τα πρώτα καταγεγραμμένα, μέχρι την κλασική εποχή, Πλάτωνα - Αριστοτέλης, και από τον Διαφωτισμό, Hobbes – Rousseau, μέχρι τις μέρες μας.

3. Εάν θέλαμε να κατατάξουμε τις συγκρούσεις θα τις ομαδοποιούσαμε ανα κατηγορία σε :

- ✓ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ
- ✓ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
- ✓ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ
- ✓ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ
- ✓ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ –
(οι πολεμικές εντάσσονται εδώ).

Η πηγή και η ρίζα αυτών θα οριζόταν σε είδη, ιδίως κατά Moore, ως:

- Σύγκρουση πληροφοριών ή δεδομένων (έλλειψη ή απόκρυψη πληροφορήσης και παραπληροφόρηση).
- Σύγκρουση σχέσεων (απότοκη έντονων συναισθημάτων, στερεοτύπων, κακής επικοινωνίας και επαναλαμβανόμενης αρνητικής συμπεριφοράς)
- Σύγκρουση αξιών (προκύπτει από ιδεολογικές διαφορές ή διαφορετικές προδιαγραφές για αξιολόγηση των ιδεών και συμπεριφορών).
- Σύγκρουση δομών (προκαλείται από την άνιση και άδικη κατανομή της εξουσίας και των πόρων).
- Σύγκρουση συμφερόντων (τα μέρη είτε όντως έχουν είτε νομίζουν ότι έχουν ανταγωνισμό συμφερόντων επί πόρων, τρόπων διαχείρισης, εξουσίας κλπ.).

Οι Marx και Weber, όρισαν τις συγκρούσεις με βάση την εσωτερική κοινωνική συνοχή και τον πειθαναγκασμό. Οι ισχυροί (πολιτική εξουσία & οικονομική ισχύς) επιβάλλονται στους ανίσχυρους και αδύναμους και αυτοί υποτάσσονται ή αποτινάσσουν τον πειθαναγκασμό αυτό. Η πάλη αυτή είναι συνεχής, είναι ταξική.

Η κατανομή της ισχύος και της εξουσίας είναι η βάση των κοινωνικών συγκρούσεων. Άνθρωποι με ισχύ θέλουν να την διατηρήσουν, άνθρωποι χωρίς αυτήν την αναζητούν.

Στην συνέχεια οι ρασιοναλιστές θεωρητικοί «συγκρούστηκαν» για την αλλαγή στην κοινωνία με τους ουτοπιστές - φανκσιοναλιστές συναδέλφους τους, που προηγήθηκαν μετεξέλισσοντας την δαρβινική θεωρία. Η διαφωνία και η σύγκρουση φέρνουν την αλλαγή. Αυτή επιβάλλεται από μέλη της κοινωνίας στα άλλα μέλη.

4. Προχωρώντας τώρα σε μία σύνοψη των παραγόντων που οδηγούν στην σύγκρουση, εντελώς περιληπτικά θα παραθέταμε τους εξής:

Σε ατομικό επίπεδο:

- Η ασυμφωνία προτιμήσεων,
- Ο τρόπος ηγεσίας,
- Η αναθεώρηση στόχων,
- Η έλλειψη ομοιογένειας,
- Η διαφοροποίηση αξιών,
- Η ανεπαρκής επικοινωνία.

Σε ομαδικό επίπεδο:

- Οι ελλιπείς πληροφορίες,
- Η πολυπροσωπία και πολυπλοκότητα συστήματος
- Τα προβλήματα επικοινωνίας,
- Η σύγκρουση ρόλων,
- Ο ανταγωνισμός,
- Οι αποκλίσεις συμπεριφοράς.
(ομαδικό επίπεδο)
- Η ταξική πάλη.
(καθαρά κοινωνικό – ομαδικό επίπεδο)

Εάν θέλαμε δε να παραθέσουμε κάποια ζεύγη αντιθέσεων μέσα από τα οποία ξεπηδούν οι συγκρούσεις θα λέγαμε τα εξής:

- Τάξη - αλλαγή ή και αταξία.
- Εξουσία - ελευθερία.
- Συντηρητισμός – φιλελευθερισμός.
- Συναίνεση - σύγκρουση.
- Δημοκρατία - ολιγαρχία.
- Πλουραλισμός - ελιτισμός.
- Ισότητα - ανισότητα.

5. Οι συγκρούσεις όμως δεν οδηγούν νομοτελειακά στον όλεθρο ή την καταστροφή. Μέσα από όλα αυτά είναι σίγουρο ότι υπάρχει κάτι καλό και δημιουργικό στις συγκρούσεις:

- Η σύγκρουση βοηθά να προσδιορίσουμε την ταυτότητα και την ανεξαρτησία μας.
- Η ένταση της σύγκρουσης καταδεικνύει την εγγύτητα και τη σημασία των σχέσεων.
- Η σύγκρουση μπορεί να οικοδομήσει νέες σχέσεις.
- Η σύγκρουση χρησιμεύει ως βαλβίδα εκτόνωσης.
- Η σύγκρουση βοηθά τα μέρη να αξιολογούν την δύναμη τους.
- Η σύγκρουση θεσπίζει και διατηρεί την ταυτότητά της ομάδας.
- Η σύγκρουση ενισχύει τη συνοχή της ομάδας.

Είναι τελικά σημαντικές οι συγκρούσεις;

Στην θεωρία πάντως περί σχηματισμού του Σύμπαντος και το Big Bang, εάν δεν υπήρχαν συγκρούσεις δεν θα υπήρχαμε και εμείς.

Εάν δεν υπήρχαν οι συγκρούσεις, οι άνθρωποι δεν θα διαπραγματεύονταν και οι κοινωνίες δεν θα άλλαζαν.

Θα ήμασταν, ίσως, εξαιρετικά φιλήσυχoi και απελπιστικά μοναχικοί.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της διαιτησίας και της διαμεσολάβησης στο Ε.Β.Ε.Α.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ Ε.Β.Ε.Α.

Το **συγκριτικό πλεονέκτημα της Διαιτησίας του Ε.Β.Ε.Α.** είναι το ότι εξασφαλίζει την επίλυση των διαφορών **άμεσα** με ορισμό Διαιτητή από κάθε συμβαλλόμενο μέρος και Επιδιαιτητή από τους Διαιτητές ή από τον Πρόεδρο του ΕΒΕΑ σε αποκλειστικά **σύντομες προθεσμίες, γρήγορα**, σε αντίθεση με την χρονοβόρα διαδικασία των τακτικών δικαστηρίων με ορισμό δικασίμου και έκδοση απόφασης του Διαιτητικού δικαστηρίου εντός μικρού χρονικού διαστήματος και **χωρίς μεγάλο οικονομικό κόστος**.

Η αμερόληπτη και αντικειμενική εκδίκαση της εμπορικής διαφοράς, βάσει των διατάξεων του ΠΔ 31/1979 και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η συνήθως φιλική διευθέτηση της μέσω της οδού του συμβιβασμού στην έκδοση της διαιτητικής απόφασης έχει καταστήσει τη Διαιτησία του Ε.Β.Ε.Α. ένα σημαντικό εργαλείο διευθέτησης εμπορικών διαφορών.

Το Διαιτητικό Δικαστήριο του Ε.Β.Ε.Α. έχει διεκπεραιώσει πλήθος υποθέσεων και έχει εκδώσει μεγάλο αριθμό διαιτητικών αποφάσεων από το 1979 έως σήμερα.

Τα πλεονεκτήματα της Διαιτησίας Ε.Β.Ε.Α.

- Τα μέρη υποβάλλουν τη διαφορά σε ένα νομικό όργανο που εμπιστεύονται
- Η ταχεία, ευέλικτη και οικονομική επίλυση της διαφοράς
- Τα μέρη συμμετέχουν στη σύνθεση του διαιτητικού δικαστηρίου με το διορισμό των διαιτητών.
- Η διαφορά επιλύεται από μία απλοποιημένη διαδικασία η οποία κοινοποιείται εκ των προτέρων στα μέρη.

- Η ταχύτητα είναι ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα της διαιτησίας. Οι υποθέσεις διευθετούνται συνήθως μέσα σε 6-9 μήνες.
- Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελικές
- Η διαδικασία διαιτησίας έχει χαμηλό κόστος.
- Η διαδικασία διαιτησίας είναι εμπιστευτική και όχι δημόσια ώστε να αποφευχθεί η επιδείνωση των σχέσεων μεταξύ των μερών.
- Τα μέρη υποβάλουν τη διαφορά τους συναντητικά στη διαιτησία και είναι πιο πιθανό να διατηρήσουν καλές επιχειρηματικές και άλλες σχέσεις.
- Η εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης στο εξωτερικό διασφαλίζεται από τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, για την εκτέλεση των αποφάσεων των δικαστηρίων στο εξωτερικό.

Οι διαιτητικές αποφάσεις του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Ε.Β.Ε.Α εκτελούνται στο εξωτερικό (σε πάνω από 140 κράτη) βάσει της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 για την αναγνώριση και εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων.

Οι διαιτητές, ο γραμματέας του Διαιτητικού Δικαστηρίου, τα μέρη και το Επιμελητήριο, υποχρεούνται στην τήρηση απόλυτης εχεμύθειας σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, ιδίως ως προς το αντικείμενο της διαφοράς, τους μάρτυρες, τους πραγματογνώμονες, το αποδεικτικό υλικό, καθώς και ως προς κάθε άλλη πληροφορία για την οποία τα ανωτέρω πρόσωπα λαμβάνουν γνώση στο πλαίσιο της εκάστοτε διαιτητικής διαφοράς. Εφόσον το Διαιτητικό Δικαστήριο επιλέξει την ακροαματική διαδικασία, αυτή γίνεται κεκλεισμένων των θυρών.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ Ε.Β.Ε.Α.

Οι στόχοι του Κέντρου Διαμεσολάβησης ΕΒΕΑ είναι οι εξής :

- Επίλυση διαφορών μέσω διαμεσολάβησης.
- Προώθηση της διαμεσολάβησης ως αποτελεσματικής εναλλακτικής μεθόδου επίλυσης διαφορών, με την οποία εξοικονομούνται χρόνος και χρήμα.
- Επίλυση διαφορών και διευθέτηση συγκρούσεων μέσω άλλων εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης (ADR).
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων σχετικά με τη διαμεσολάβηση και άλλες μεθόδους επίλυσης διαφορών.

Το Κέντρο Διαμεσολάβησης παρέχει τις εξής υπηρεσίες:

- Παροχή πληροφοριών και οδηγιών σχετικά με τη φύση της διαμεσολάβησης και των διαδικασιών διαμεσολάβησης.
- Διαχείριση των διαφορών που παραπέμπονται σε διαμεσολάβηση, μέσω της διοικητικής και τεχνικής οργάνωσης των διαδικασιών διαμεσολάβησης.
- Παροχή βοήθειας στα ενδιαφερόμενα μέρη σε ό,τι αφορά την επιλογή διαμεσολαβητών από τον κατάλογο διαμεσολαβητών που τηρεί το Κέντρο Διαμεσολάβησης.
- Εκτέλεση χρεών συνδέσμου ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και τον διαμεσολαβητή, με σκοπό τη διασφάλιση της βέλτιστης επικοινωνίας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών.
- Παροχή συνδρομής στα ενδιαφερόμενα μέρη για την οργάνωση κάθε άλλης υποστηρικτικής υπηρεσίας που ενδέχεται να χρειαστεί κατά την πορεία της διαμεσολάβησης, όπως υπηρεσίες μετάφρασης, διερμηνείας ή γραμματειακής υποστήριξης.
- Διαχείριση των οικονομικών παραμέτρων των διαδικασιών διαμεσολάβησης.
- Παροχή κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και τεχνικών μέσων και μέσων διοικητικής μέριμνας, που είναι απαραίτητα για τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης.

Η έναρξη της διαμεσολάβησης γίνεται κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας των εμπλεκόμενων στη διαφορά μερών. Τα εμπλεκόμενα στη διαφορά μέρη συμμετέχουν στη διαμεσολάβηση αυτοπροσώπως ή μέσω του νόμιμα εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου τους. Κατά τη διαμεσολάβηση τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να τυγχάνουν και της συνδρομής δικηγόρων, συμβούλων και άλλων εμπειρογνομώνων ή πραγματογνομώνων.

Η διαμεσολάβηση διεξάγεται με κοινές συνεδρίες και, όπου κρίνεται απαραίτητο από τον διαμεσολαβητή, με ξεχωριστές συναντήσεις ανάμεσα στον διαμεσολαβητή και καθένα από τα μέρη. Ο μεσολαβητής διοργανώνει ξεχωριστές συναντήσεις αναγνωρίζοντας τα ίσα δικαιώματα συμμετοχής στη διαδικασία.

Ο διαμεσολαβητής προωθεί τη διευθέτηση των ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο διαφοράς μεταξύ των μερών, με οποιονδήποτε τρόπο θεωρεί ενδεδειγμένο με βάση τις ιδιαιτερότητες της διαφοράς. Ο διαμεσολαβητής έχει το ελεύθερο να προβαίνει σε ξεχωριστές συναντήσεις και επικοινωνίες με ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη, υπό τη σαφή προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες, προφορικές ή γραπτές, που παρέχονται στο πλαίσιο αυτών των συναντήσεων και των επικοινωνιών δεν θα καθίστανται γνωστές στο άλλο μέρος χωρίς τη ρητή εξουσιοδότηση του μέρους που παρέχει τις πληροφορίες.

Η διεθνής εμπειρία τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ, έχει δείξει, ότι η Διαμεσολάβηση, μέσω της εγκυρότητας των Επιμελητηρίων επιτρέπει στα μέρη να εξαλείψουν τα εμπόδια της μεταξύ τους επικοινωνίας, να συζητήσουν και να επιλύσουν τις διαφορές τους, να καθορίσουν τα βασικά συμφέροντα ή τις ανησυχίες τους, να βρουν πεδία συμφωνίας ή συμβιβασμού και να ενσωματώσουν τη συμφωνία τους σε κοινά αποδεκτό κείμενο.

Ο προϊστάμενος του τμήματος διαιτησιών
Χρήστος Παναγόπουλος

Και οι επιχειρηματίες έχουν προσωπική ζωή...

Εύη Μέρμανου

Δικηγόρος, Δ.Σ. Πειραιώς, LL.B. (University of Athens), LL.M. (University of Maastricht)

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών σε καιρούς έντονης οικονομικής ανασφάλειας και ασφυκτικών πιέσεων για τις επιχειρήσεις και δη τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούν τον πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, βρίσκεται δίπλα στον επιχειρηματία – μέλος του παρέχοντας τις υπηρεσίες του και επενδύοντας σε νέες ιδέες και προσπάθειες. Μεταξύ των προσπαθειών αυτών είναι και η εναλλακτική επίλυση κάθε είδους διαφορών που μπορεί να σχετίζονται με την επαγγελματική αλλά και την προσωπική ζωή του επιχειρηματία, την οποία περιβάλλει με το κύρος του, αποδεικνύοντας εν τοις πράγμασι ότι μπορεί να προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις προς όφελος των επιχειρηματιών σε κάθε καίριο τόμα της ζωής τους.

Πρωταρχικός στόχος του ΕΒΕΑ είναι η έντονη κινητοποίηση του εμπορικού και εν γένει του επιχειρηματικού χώρου, ώστε να γίνουμε όλοι μάρτυρες μιας πιο εκτεταμένης εφαρμογής του θεσμού της διαμεσολάβησης. Ήδη τα πρώτα αποτελέσματα γίνονται

σιγά σιγά ορατά, καθώς πλέον πραγματοποιούνται διαμεσολαβήσεις στους χώρους του Κέντρου Διαμεσολάβησης του Επιμελητηρίου, ίσως όχι στο βαθμό που γίνονται διαιτησίες, αλλά είναι γεγονός ότι το Κέντρο έχει φιλοξενήσει ορισμένες πολύ ιδιαίτερες και βιωματικά ενδιαφέρουσες διαμεσολαβήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Κέντρο Διαμεσολάβησης του ΕΒΕΑ η πρώτη συνδιαμεσολάβηση στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα στο οικογενειακό δίκαιο. Η είδηση αυτή είναι πιθανόν να προκαλεί έκπληξη στους περισσότερους λόγω της φύσης των υπηρεσιών που παρέχονται από το Επιμελητήριο, ωστόσο το Κέντρο Διαμεσολάβησης του ΕΒΕΑ είναι ανοικτό να φιλοξενήσει κάθε είδους διαφορά. Όταν λοιπόν, απευθύνθηκε στη Γραμματεία του Κέντρου ο επιχειρηματίας με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του και μετέπειτα παραστάτη του στη διαδικασία της συνδιαμεσολάβησης διερευνώντας το περιθώριο διεξαγωγής μιας οικογενειακής διαμεσολάβησης στους χώρους του Κέντρου αιφνιδιάστηκε και ο ίδιος ευχάριστα και πολύ γρήγορα επανήλθε με το άλλο μέρος και το δικό του παραστάτη δικηγόρο με σκοπό να υπαγάγουν τη διαφορά τους στη διαμεσολάβηση. Σε αυτό το σημείο, είναι χρήσιμο να υπογραμμισθεί η δεκτικότητα του εν λόγω δικηγόρου παραστάτη, η οποία αποτέλεσε καίριο παράγοντα για να πεισθεί το έτερο μέρος να λάβει μέρος στη διαμεσολάβηση και να αποφευχθεί η δημιουργία μιας εκτραχυμένης κατάστασης στις δικαστηριακές αίθουσες εντός οικογενειακού πλαισίου και μάλιστα για μακρό χρονικό διάστημα.

Κατόπιν συζητήσεων με τη Γραμματεία του Κέντρου, αλλά και λόγω της ιδιαίτερα φορτισμένης φύσης της

διαφοράς, αποφασίστηκε από τα μέρη να ακολουθηθεί η διαδικασία της συνδιαμεσολάβησης για να νιώθουν περισσότερη ασφάλεια τόσο τα μέρη όσον αφορά την αμεροληψία των διαμεσολαβητών, όσο και οι ίδιοι οι διαμεσολαβητές όσον αφορά την εξέλιξη και τη διαχείριση μιας συναισθηματικά επιβαρυσμένης διαδικασίας. Για την επιλογή αυτή η κ. Κουκκουλλή σχολίασε πως: «Ήταν μια ξεχωριστή πρόκληση, καθώς ένιωσα πώς η επισταμένη προετοιμασία ήταν απαραίτητη, όχι μόνο για να αντιμετωπίσουμε με ετοιμότητα και αποτελεσματικότητα τις ανάγκες των μερών, αλλά και για να καταφέρουμε εμείς οι ίδιες να συντονίσουμε τις ενέργειες μας και να βρούμε τα σημεία που θα μας επέτρεπαν να λειτουργούμε συμπληρωματικά», ενώ η κ. Μοσχίδου στάθηκε στο γεγονός ότι «είναι εξαιρετικά σημαντικό οι συνδιαμεσολαβητές να αντιληφθούν τα στοιχεία εκείνα που έχει ο καθένας και με τα οποία μπορεί να συμβάλει στη διεξαγωγή της διαδικασίας. Πολλώ δε μάλλον σε μία οικογενειακή διαμεσολάβηση, στην οποία οι εντάσεις είναι αναπόφευκτες, οι συνδιαμεσολαβητές πρέπει να είναι καθ' όλη τη διάρκεια πνευματικά παρόντες και έτοιμοι να εφαρμόσουν όλες εκείνες τις

μεθόδους που γνωρίζουν σε θεωρητικό επίπεδο για να οδηγήσουν τα μέρη με ομαλότητα σε μια κοινώς αποδεκτή λύση».

Ο ρόλος της Γραμματείας αποδείχθηκε και σε αυτή την περίπτωση κομβικός, καθώς η γενικότερη υποδομή του επιμελητηρίου, οι άρτια διαμορφωμένες αίθουσες σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, η παροχή των απαραίτητων εγγράφων και η συνολική καθοδήγηση στη διαδικασία ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των μερών και διευκολύνουν την ορθή διεξαγωγή και την επιτυχή της έκβαση. Χαρακτηριστικά η πρώτη συνδιαμεσολαβήτρια, κ. Αλεξία Κουκκουλλή, ανέφερε ότι «Είναι πολύ σημαντική για έναν διαμεσολαβητή η βοήθεια που μπορεί να προσφέρει το Κέντρο Διαμεσολάβησης και ιδιαίτερος στην Ελλάδα που οι περισσότεροι χώροι δεν δύνανται να καλύψουν επαρκώς της ανάγκες μιας άρτιας διαδικασίας διαμεσολάβησης», ενώ η κ. Σταυρούλα Μοσχίδου, η έτερη συνδιαμεσολαβήτρια, τόνισε πως «η γραμματεία του Κέντρου Διαμεσολάβησης μας συνέδραμε καθ' όλη τη διάρκεια της Συνδιαμεσολάβησης, η οποία διήρκεσε για αρκετές συνεδρίες, καθιστώντας μία

πολυσύνθετη κατάσταση, όσο το δυνατόν πιο βαθιά για εμάς και τα μέρη, ώστε να επικεντρωθούμε στις ουσιαστικές ανάγκες των μερών».

Οι δύο συνδιαμεσολαβήτριες κατάφεραν να δημιουργήσουν την κατάλληλη ατμόσφαιρα κατανόησης και καθοδήγησαν τα μέρη προς την εξεύρεση μιας κοινής λύσης, εκμεταλλευόμενες το κύρος του ΕΒΕΑ σε συνδυασμό με την παρουσία των παραστατών δικηγόρων, οι οποίοι συνέδραμαν και αυτοί στην εκτόνωση των κρίσεων και στην αποσόβηση συναισθηματικών κορυφώσεων ακόμα και σε οικογενειακό επίπεδο, και παρά το γεγονός ότι εις εκ των παραστατών δικηγόρων ενημερώθηκε το πρώτον

για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης από το Κέντρο Διαμεσολάβησης.

Ύστερα από αυτή την πρώτη συνδιαμεσολάβηση και μάλιστα οικογενειακής διαφοράς, καθίσταται σαφές ότι το ΕΒΕΑ είναι ο πιο αξιόπιστος συμπαραστάτης του επιχειρηματία, όχι μόνο όσον αφορά την επιχείρηση, αλλά και την προσωπική του ζωή, αντιλαμβανόμενο ότι οι τομείς της ζωής ενός ανθρώπου λειτουργούν πολλές φορές ως συγκοινωνούντα δοχεία, και το Κέντρο Διαμεσολάβησης το οποίο λειτουργεί υπό την αιγίδα του παρέχει όλα τα εχέγγυα για τη φιλοξενία κάθε είδους διαμεσολαβήσεων.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Στις 16, 17 και 18 Απριλίου στις εγκαταστάσεις του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών συνδιοργανώθηκε από το Κέντρο Διαμεσολάβησης του Ε.Β.Ε.Α. και το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Europe Direct Ε.Β.Ε.Α, εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα "ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ". Η ανταπόκριση του κοινού ήταν μεγάλη καθώς στο σεμινάριο συμμετείχαν διαπιστευμένοι Διαμεσολαβητές, Νομικοί Σύμβουλοι και Στελέχη των Υπηρεσιών Ανθρωπίνου Δυναμικού μεγάλων επιχειρήσεων του ιδιωτικού και Δημοσίου τομέα. Όλοι εκδήλωσαν θερμά και πολύ θετικά σχόλια για την άψογη οργάνωση και το περιεχόμενο του σεμιναρίου, προτείνοντας την επανάληψή του ώστε να αναπτυχθούν περαιτέρω τα σημαντικά θέματα της επίλυσης των εργασιακών συγκρούσεων.

Το σεμινάριο είχε ως στόχο να κατανοήσουν οι συμμετέχοντες τις δυνατότητες που προσφέρει η διαμεσολάβηση στη μείωση του κόστους και του χρόνου των δικαστικών διενέξεων και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας καθώς και να τους παρέχει εξειδίκευση στην διαδικασία της Διαμεσολάβησης για την διαχείριση και επίλυση των διαφορών που αναφύονται στην επιχείρηση. Επίσης, ενημερώθηκαν για το σημερινό εργασιακό καθεστώς και το θεσμικό πλαίσιο αυτού σε συνάρτηση με την εξωδικαστική επίλυση των εργασιακών συγκρούσεων.

Την ευθύνη του σεμιναρίου και του υλικού ανέλαβαν οι έμπειρες στον τομέα των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης των διαφορών εκπαιδύτριες, η κα Πόλυ Τσιτσώνη, επιστημονική υπεύθυνη του σεμιναρίου, Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, Πιστοποιημένη Διαμεσολαβήτρια, εκπαιδευθείσα στην Εμπορική και Ενδοεπιχειρησιακή Διαμεσολάβηση CMAP* και η κα Muriel Rousseau, Διαμεσολαβήτρια και Εκπαιδύτρια στο CMAP, στη Σορβόννη και στην Σχολή Εκπαίδευσης Δικηγόρων των Παρισίων. Το πρόγραμμα εμπλουτίστηκε με τις παρεμβάσεις της κας Δέσποινας Πετρόγλου, εργατολόγου στη νομική υπηρεσία του ΟΤΕ ΑΕ και της κας Αλεξάνδρας Ελευθερίου, Διευθύντριας Ανθρωπίνων Πόρων της PRINTEC, μέλος ΔΕ του ΕΙΜΑΔ. Πραγματοποιήθηκαν πρακτικές ασκήσεις κατά τις οποίες οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να χρησιμοποιήσουν τις δεξιότητές τους για να επιλύσουν θέματα εργασιακών συγκρούσεων βασισμένα σε πραγματικά περιστατικά. Την 18 Απριλίου οργανώθηκε Εργαστήριο εξάσκησης με παίγνιο ρόλων επίλυσης Εργατικής Διαφοράς με θέμα την συγχώνευση δύο επιχειρηματικών ομίλων, υπό την καθοδήγηση της κας Τσιτσώνη και τη συνδρομή των κ.κ. Στυλιανού Μαγουλά, Χριστίνας Κόκκινου, Δημητρίου Σειρηγάκη και Φάνιας Ντάκου, Πιστοποιημένων Διαμεσολαβητών και Διαιτητών Ε.Β.Ε.Α.

Η πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου να διοργανώσει για πρώτη φορά στην Ελλάδα το Σεμινάριο αυτό εντάσσεται στις δράσεις που έχει αναλάβει για την στήριξη των επιχειρήσεων και την βελτίωση της αγοράς εργασίας και γι' αυτό συγκέντρωσε και πάλι το μεγάλο ενδιαφέρον του επιχειρηματικού κόσμου.

Διακρίνονται αριστερά η επιστημονική υπεύθυνη - εισηγήτρια του σεμιναρίου, κα Τσιτσώνη και όρθια δεξιά, η εισηγήτρια του CMAP

(*) Το CMAP (Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας) δημιουργήθηκε το 1995 από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο των Παρισίων και αποτελεί ένα από τα κυριότερα ευρωπαϊκά κέντρα διαχείρισης και επίλυσης των εμπορικών διαφορών.

Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

***Εναηηακτικά,
μεθοδικά και ευέηικτα!***

Το Ινστιτούτο Διαιτησίας και Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (Ι.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.) προάγει, αναδεικνύει, διαδίδει και προωθεί τη Διαιτησία και τις άλλες εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών στους πολίτες, στις επιχειρήσεις και εν γένει στο κοινωνικό σύνολο.

Επισκεφθείτε τη νέα του ιστοσελίδα που φιλοδοξεί να αποτελέσει μια ανοικτή πλατφόρμα ενημέρωσης και ιδεών για όλους εκείνους που θέλουν να αντλήσουν πληροφορίες και να μοιραστούν σκέψεις για τη Διαιτησία, τη Διαμεσολάβηση και τις άλλες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

Ακαδημίας 7, 106 71 Αθήνα
Τηλ.: 210 3624341, 210 3382311, 210 3382310, Fax: 210 3624341

www.idemed.gr

Διευθυντής: Χρήστος Παναγόπουλος